

HRVATSKA UDRUGA KRISTALOGRAFA

Bijenička cesta 54

HR-10000 Zagreb

Tel. 01 4571203

Fax. 01 4680245

El. pošta: aleksandar.visnjevac@irb.hr

OIB: 47378791658

Matični broj: 2922428

Žiro račun: 2402006-1100637321

Strateški plan djelovanja 2012 – 2016

UVOD

Hrvatska udruga kristalografa (dalje u tekstu: HUK) je neprofitna pravna osoba, te znanstveno-strukovna udruga utemeljena na Utemeljiteljskoj skupštini u Zagrebu, 24. kolovoza 2012. s ciljem promicanja izvrsnosti, poticanja suradnje i pomaganja u razvoju karijera u okviru kristalografske zajednice u Hrvatskoj, a sve to putem organiziranja međunarodnih radionica, seminara, konferencija, kao i drugih znanstveno-stručnih okupljanja, poticanja i potpomaganja međunarodne razmjene znanstvenika, poticanja i potpomaganja cjeloživotnog obrazovanja svojih članova sudjelovanjem na znanstvenim skupovima i školama, te sudjelovanja u financiranju znanstvenih istraživanja.

Vizija HUK-a je da ostane mala, operativna i učinkovita udruga snažno motiviranih znanstvenika, posvećenih afirmaciji kristalografije unutar prirodoslovne znanstvene zajednice i šire, podršci mladim nadarenim hrvatskim kristalografima, te afirmaciji Hrvatske kao regionalnog središta kristalografske znanosti. HUK će i u budućnosti kao i do sada, pri mogućem primanju novih članica i članova, voditi računa o njihovim stručnim i znanstvenim referencama, o ravnopravnoj zastupljenosti predstavnika različitih kristalografskih specijalnosti, te o dobnoj i rodnoj ravnopravnosti. Promicanje izvrsnosti, poticanje i pomoć nadarenim mladim kristalografima, poticanje suradnje i razmjene znanstvenika i afirmacija hrvatske kristalografije u europskom znanstvenom prostoru, jesu i ostatak naših najvažnijih ciljeva, štoviše - naš *raison d'être*.

Misija HUK-a je, u srednjoročnom razdoblju pred nama, osigurati Hrvatskoj ulogu i značaj regionalnog kristalografskog središta.

PLANIRANE I OSTVARENE AKTIVNOSTI

29. Europski kristalografski kongres u Rovinju (ECM29)

HUK je organizator 29. Europskog kristalografskog kongresa (ECM29), koji će se održati u Rovinju, 23. – 28. kolovoza 2015. Održavanje ovog velikog znanstvenog kongresa, jednog od najvećeg koji su se održali u Hrvatskoj, najveći je projekt HUK-a u tekućem srednjoročnom razdoblju. U okviru

organizacije ovog kongresa do sada su članovi HUK-a, dijelom već i prije formalnog utemeljenja svoje udruge, odradili sljedeće zadaće:

- Utemeljen je Kandidacijski odbor ECM29 (svibanj 2011), koji je priredio kandidaturu Rovinja za održavanje 29. Europskog kristalografskog kongresa,
- Na Svjetskom kongresu kristalografa u Madridu, u kolovozu 2011, predstavljena je kandidatura i dobiveno domaćinstvo ECM29 u oštroj konkurenciji (protukandidati Rovinju su bili Basel i Sankt Peterburg, koji je u zadnjem trenutku odustao od predstavljanja kandidature),
- Utemeljen je Organizacijski odbor ECM29 (rujan 2011),
- Održana je utemeljiteljska Skupština HUK-a, te je HUK registriran kao udruga građana pri nadležnom državnom tijelu (kolovoz - listopad 2012),
- Proveden je natječaj i izabran logotip ECM29 (listopad 2012),
- Postavljene su službene mrežne stranice ECM29 (ecm29.ecanews.org) (studeni 2012). Sveobuhvatno redizajnirane stranice postavljene su na mrežu 25. studenoga 2013,
- Uspostavljena je suradnja s odvjetničkim uredom gosp. Hrvoja Ladana (prosinac 2012),
- Odabran je knjigovodstveno-računovodstveni servis, Rozel d.o.o. (prosinac 2012),
- Izabrano je rukovodstvo i hrvatski dio članova Programskog odbora ECM29 (siječanj 2013),
- Proveden je natječaj i između tri vrhunska kandidata odabrana agencija – organizator ECM29 (Globtour Event d.o.o.) te je s tom agencijom potpisan ugovor o suradnji (travanj 2013),
- Predstavljeno je pet izvještaja o napretku u organizaciji ECM29 pred Izvršnim odborom Europske kristalografske zajednice (veljača 2012, kolovoz 2012, veljača 2013, kolovoz 2013, te veljača 2014),
- Na ECM28 u Warwicku utemeljen je Programski odbor ECM29, na čelu kojega je naš istaknuti član i svjetski poznat kristalograf – prof. dr. Nenad Ban, s ETH u Zürichu (kolovoz 2013),
- Bili smo domaćini inspekcijskog posjeta Izvršnog odbora Europske kristalografske zajednice (ECA) Rovinju i kongresnom centru AECC (Adris Exhibition and Convention Centre) (veljača 2014),
- Bili smo domaćini zimskom godišnjem zasjedanju Izvršnog odbora Europske kristalografske zajednice, 21. – 24. veljače 2014. u Rovinju. Važno je napomenuti da je Izvršni odbor, na našu inicijativu, po prvi puta zasjedao u gradu domaćinu predstojećeg ECM-a. Ova je naša inicijativa prihvaćena ne samo u slučaju Rovinja, nego je usvojena kao pravilo kod pripreme svih budućih europskih kristalografskih sastanaka, te
- Imenovali smo Odbor za dodjelu stipendija ECM29 (6. ožujka 2014.).

Pred HUK-om je, u razdoblju koje slijedi, a do kolovoza 2015, niz zadaća vezanih za organizaciju ECM29:

- Predstavljanje preostala dva izvještaja o napretku u organizaciji ECM29 pred Izvršnim odborom Europske kristalografske zajednice (kolovoz 2014, veljača 2015),
- Postavljanje *online* registracijskog sustava ECM29, za prijavu sudjelovanja, plaćanje kotizacije i slanje sažetaka (rujan 2014). Važno je napomenuti da naš član, dr. Zoran Štefanić radi na razvoju potpuno novog sustava za slanje i recenziju sažetaka, potpuno usklađenog s procedurama ECM-a. To će biti prvi put da će jedan ECM imati na raspolaganju specijalno

dizajnirani sustav za slanje i recenziju prijavljenih sažetaka. Ovaj projekt je dijelom naše ambicije da ECM29 bude, bez premca, najbolji europski kristalografski sastanak do sada, ali i da takav sustav zaštitimo i komercijalno iskoristimo u slučaju interesa od strane organizatora budućih ECM-ova,

- Sastavljanje programa ECM29 i odabir predavača (tijekom 2014 i 2015),
- Odabir osiguravajuće kuće i potpisivanje ugovora o osiguranju ECM29 (prosinac 2014),
- Pregovori s velikim izlagačima opreme i sponzorima ECM29 i potpisivanje ugovora o sponzorstvu (kraj 2014/tijekom 2015), te
- Briga o svim drugim aspektima organizacije ECM, u suradnji s našim partnerima, Globtour Event d.o.o.

Publicističke aktivnosti

1. *English-Croatian Dictionary of Crystallography, Solid State Physics and Materials Science*, znanstveno-stručni rječnik s više od 1650 pojmova; autori su: akademik prof. dr. Stanko Popović, prof. dr. Antun Tonejc, i dr. Milica Mihaljević. Rječnik će biti objavljen tijekom 2014 godine u suradnji HUK-a i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
2. *Hundred years of Crystallography*, revija u Kemiji u Industriji – Kem. Ind. 62 (2013) 247-260; autori su dr. sc. Biserka Kojić Prodić i dr. sc. Krešimir Molčanov (revija priređena u sklopu obilježavanja 100-godišnjice temeljnih otkrića u kristalografiji).
3. *Chemical Crystallography before X-ray Diffraction*, revija u *Angewandte Chemie Int. Ed.* 53 (2014) 638–652; autori su dr. sc. Krešimir Molčanov i dr. sc. Vladimir Stilinović.
4. *Proceedings of the Scientific Meeting Contemporary Crystallography in Croatia*, zbornik radova sa skupa "Suvremena kristalografija u Hrvatskoj" bit će tiskan tokom 2015. Urednik zbornika je akademik prof. dr. Stanko Popović.

2014 – Svjetska godina kristalografije

HUK je, na poticaj i zahtjev IUCr (International Union of Crystallography), preuzeo dio odgovornosti za obilježavanje Svjetske godine kristalografije (2014) u Hrvatskoj. Naime, Opća skupština UN-a je, na zasjedanju od 15. srpnja 2012. donijela rezoluciju kojom se 2014 proglašava svjetskom godinom kristalografije. HUK će tu godinu obilježiti s dva znanstveno-stručna skupa i nizom ciljanih promotivnih aktivnosti:

- U Zagrebu će, 30. rujna 2014, biti organiziran jednodnevni znanstveni skup "*Suvremena kristalografija u Hrvatskoj*" na kojem će se predstaviti povijest, dostignuća i aktualni trenutak kristalografske znanosti u našoj zemlji. Zamišljen je niz predavanja iskusnih znanstvenika, ali i mladih kristalografa, koji će predstaviti ne samo svoja postignuća, nego, prije svega, svoje ideje, planove i vizije za budućnost. Na ovom skupu, posebno će biti predstavljen i ECM29 u Rovinju, kao najvažniji projekt HUK-a u ovom trenutku. Odgovorna osoba je akademik prof. dr. Stanko Popović.
- U Šibeniku će se, u hotelskom kompleksu "Solaris", od 10. do 15. svibnja 2014. održati znanstveno-stručna radionica vrhunskog profila "*Hot topics in contemporary crystallography*" na kojoj će sudjelovati šest predavača svjetskog glasa sa sveučilišta i znanstveno-tehnoloških

središta u Ujedinjenom Kraljevstvu, Švicarskoj i Njemačkoj, te 27 visokomotiviranih i dokazanih mladih kristalografa u odlučujućoj fazi formativnog razdoblja karijere (doktorandi i postdoktorandi). HUK je do detalja razradio ovu radionicu (uključujući i pisma namjere svih predavača), te ju, u obliku projekta spremnog za financiranje, predstavio mogućim donatorima i podupirateljima iz Hrvatske i inozemstva. Odziv međunarodnih organizacija, državnih institucija te privatnih tvrtki bio je odličan, te su u kratkom roku prikupljena sredstva za organizaciju ovog skupa, dovoljna za stipendiranje čak 20 mladih kristalografa koji će na njemu sudjelovati. Odgovorna osoba je dr. Aleksandar Višnjevac.

- Osmislili smo program znanstveno-popularnih predavanja u srednjim školama, s ciljem popularizacije kristalografije, a preko nje, i prirodoslovlja općenito. Zamislili smo seriju atraktivnih predavanja uz vizualno atraktivne kristalografske izložke (kristali, kemijski vrt, trodimenzionalni modeli (makro)molekula i sl.) u trajanju od 45 minuta, a koja ćemo organizirati u suradnji sa zainteresiranim školama. Uspješan pilot projekt su naša dva mlada člana odradila tokom jeseni 2013 s učenicima i nastavnicima V gimnazije u Zagrebu uz veliki odziv zainteresiranih učenika i nastavnika. Odgovorne osobe su dr. Vladimir Stilinović i dr. Krešimir Molčanov.
- Predavanje "*IYCr2014 – one hundred years of exploring the world of atoms*" održao je akademik prof. dr. Stanko Popović 20. studenoga 2013 u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, u povodu priprema za Svjetsku godinu kristalografije
- Predavanje "*Nikola Tesla, scientist and inventor, and the discovery of X-rays*" održao je akademik prof. dr. Stanko Popović na skupu "Znanstvena i tehnologijska ostavština Nikole Tesle", u HAZU, 17. prosinca 2013.
- Tokom 2014. provodimo novi HUK-ov projekt "Natjecanje u rastu kristala". U okviru ovog projekta, nadareni i motivirani učenici osnovnih i srednjih škola diljem Hrvatske dobit će nepoznate supstance i osnovne upute za njihovu kristalizaciju, a njihov zadatak bit će uzgoj što ljepših monokristala. Kroz ovaj edukativno-zabavni projekt planiramo skrenuti pozornost školskih nastavnika i profesora na kristalografiju, upoznati učenike s tom znanstvenom disciplinom, te potaknuti interes za nju. Odgovorna osoba je prof. dr. Ernest Meštrović.
- Uspostavit će se kontakti s uredništvom znanstvenog programa HRT-a, te rad na osmišljavanju zajedničkog projekta obilježavanja svjetske godine kristalografije na javnom medijskom servisu (odgovorna osoba: dr. Ana Šantić).

Zaklada HUK-a

HUK će, sukladno financijskim mogućnostima, tijekom 2015/2016 utemeljiti posebnu *Zakladu* za pomoć mladim, dokazanim i motiviranim hrvatskim kristalografima u razvoju njihove karijere. Zaklada bi pomagala i sufinancirala sudjelovanje tih mladih ljudi na važnim međunarodnim školama i konferencijama, putem sustava stipendija podupirala njihove doktorske studije, te sudjelovala u nabavci sredstava i opreme za njihov znanstveni rad. Sav višak prihoda koje će HUK očekivano ostvariti organizacijom ECM29 bit će temelj za financiranje djelovanja Zaklade HUK-a, ali će se račun Zaklade popunjavati i sponzorstvima, donacijama, organiziranjem drugih konferencija, te na druge uobičajene načine.

Treća Europska kristalografska škola – Hrvatska 2016

Europska kristalografska zajednica pokrenula je, od 2014, održavanje redovitih godišnjih europskih kristalografskih ljetnih škola. Prva će se održati krajem kolovoza 2014 u Paviji (Italija), druga u kolovozu 2015 u Oviedu (Španjolska), a HUK će prihvatiti poziv, koji je u ovom trenutku neslužben, da treće izdanje Europske kristalografske škole bude održano u Hrvatskoj. Sama ideja o povjeravanju domaćinstva treće Europske kristalografske škole HUK-u, rezultat je bez sumnje, iznimno pozitivnog dojma koji ostavljamo kao jedna od najaktivnijih nacionalnih kristalografskih udruga. Primijećen je predani rad na organizaciji ECM29, inicijativa za domaćinstvo i organizacija domaćinstva upravo održanog Zimskog godišnjeg zasjedanja Izvršnog odbora Europske kristalografske zajednice u Rovinju (u veljači 2014), te naša organizacija radionice "*Hot Topics in Contemporary Crystallography*" u Šibeniku, u svibnju 2014. Ideja o tome da nam se ponudi domaćinstvo ove velike škole, potekla je od predstavnice IUCr (Svjetske kristalografske organizacije) u Izvršnom odboru Europske kristalografske zajednice, prof. dr. Elene Boldyreve (Sveučilište u Novosibirsku, RF).

Regionalni centar za područje od posebne skrbi za razvoj kristalografije (Istočna i srednja Europa) u Zagrebu

Svjetska kristalografska organizacija i Europska kristalografska zajednica ustrajno rade na definiranju regija kojima je potrebna posebna stručna i materijalna pomoć za poticanje razvoja kristalografije. U tom smislu, do sada je identificirana Afrika kao "regija od posebne skrbi". Na zasjedanju IO ECA u Rovinju u veljači 2014 pojavila se ideja da se formira nova regija od posebne skrbi za potporu kristalografiji, a koja bi obuhvatila Bjelorusiju, Ukrajinu, Moldovu, Rumunjsku, Bugarsku, Makedoniju, Kosovo, Albaniju, Srbiju, BiH i Hrvatsku (moguće je da bi se uključile i još neke zemlje u regiji), a čije bi sjedište bilo u Zagrebu. Cilj uspostave takve regije je nastojanje da se bogata tradicija kristalografije u mnogima od ovih zemalja, ugrožena posvemašnjim siromaštvom i slabim financiranjem znanosti u mnogima od njih, iskoristi za novi impuls razvoja, ciljanom financijskom potporom od strane krovnih kristalografskih međunarodnih organizacija. Mi u HUK-u smatramo, i takvo smo stajalište iznijeli, da ova regija ima puno bolje šanse iskoristiti sredstva koja bi joj bila stavljena na raspolaganje u okviru takvog programa, nego li primjerice Afrika, upravo zbog tradicije i kadra koji postoji u brojnim znanstveno-istraživačkim i sveučilišnim centrima širom regije.

HUK stoji na stajalištu da je formiranje takve regije hitno, kako se ne bi izgubilo akumulirano znanje i iskutvo te tradicija kristalografije u ovim zemljama, te će aktivno raditi na promicanju ove ideje, i rado prihvatiti koordinacijsku ulogu. Treba reći da bi realizacija ovakvog projekta dodatno učvrstila poziciju Zagreba i Hrvatske kao regionalnog kristalografskog središta, što je jedan od važnih ciljeva HUK-a.

Hrvatsko-slovenski kristalografski sastanci i njihova perspektiva

HUK će nastaviti, i u razdoblju pred nama, pružati tehničku i stručnu pomoć organizaciji regionalnih kristalografskih sastanaka poput godišnjih Hrvatsko-slovenskih (i Slovensko-hrvatskih) kristalografskih sastanaka. U 2013, HUK je bio suorganizator 22. Hrvatsko-slovenskog kristalografskog sastanka, gdje je upravo HUK zaslužan za promicanje tog skupa izvan granica Hrvatske, i snažno međunarodno prisustvo (poseban gost i pozvani predavač bio je prof. dr. Andreas Roodt, predsjednik

Europske kristalografske zajednice). HUK će u lipnju 2014 biti suorganizator 23. Slovensko-hrvatskog kristalografskog sastanka u Logarskoj Dolini u Sloveniji, dok će se 24. Hrvatsko-slovenski kristalografski sastanak održati 2016 (umjesto 2015, kad u Rovinju HUK organizira ECM29). Naš je srednjoročni plan učiniti CSCM24 snažnije regionalno usmjerenim, kako bi se 20-godišnja tradicija i iskustvo hrvatsko-slovenskog kristalografskog okupljanja iskoristilo za prerastanje ovog događaja u ozbiljan regionalni susret kristalografa srednje veličine.

Strateški plan HUK-a 2012 – 2016 usvojila je Skupština HUK-a u **Zagrebu, 3. lipnja 2013.**

Prve izmjene i dopune strateškog plana HUK-a 2012 – 2016 usvojila je Skupština HUK-a u Zagrebu, **10. ožujka 2014.**

DOKUMENT JE PRIREĐEN NA RAČUNALU I VALJAN JE BEZ PEČATA I POTPISA